

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4P/48/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6818201626
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2018:6818201626.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou vo veci starostlivosti o maloletého N. K., T.. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľa, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky Y. K., T.. XX.XX.XXXX, U. H. U. XXX, XXX XX N., okres Revúca, toho času bytom G. XX, XXX XX C., a otca M. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, XXX XX U., Česká republika, v konaní o návrhu starých rodičov Y. K., T.. XX.XX.XXXX a N. K.Y., T.. XX.XX.XXXX, obidvaja trvale bytom U. XXX, XXX XX N., okres Revúca, na zverenie maloletého dieťaťa do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletý N. K., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom Y. K., T.. XX.XX.XXXX a N. K., T.. XX.XX.XXXX, obidvaja trvale bytom U. XXX, XXX XX N., ktorí sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia. Sú povinní najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Majú právo zastupovať maloleté dieťa, spravovať jeho majetok iba v bežných veciach. Ak predpokladajú, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa môžu sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

II. Matka maloletého dieťaťa Y. K., T.. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého N. K., T.. XX.XX.XXXX mesačne sumou vo výške 50,- eur, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, počnúc dňom 27.08.2018, a to počas trvania spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa a po dovŕšení plnoletosti dieťaťa priamo dieťaťu.

III. Zameškané výživné za obdobie od 27.08.2018 do 31.10.2018 matke maloletého N. K., nar. XX.XX.XXXX, nevzniklo.

IV. Otec maloletého dieťaťa M. H., T.. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého N. K.Y., T.. XX.XX.XXXX mesačne sumou vo výške 100,- eur vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, počnúc dňom 27.08.2018, a to počas trvania spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa a po dovŕšení plnoletosti dieťaťa priamo dieťaťu.

V. Zameškané výživné za obdobie od 27.08.2018 do 31.10.2018 na maloletého N. K., T.. XX.XX.XXXX v sume 216,15 eur súd povoľuje otcovi zaplatiť v 35,- eurových mesačných splátkach na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok.

VI. Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 27.08.2018, sa navrhovatelia domáhali zverenia maloletého N. K., nar. XX.XX.XXXX do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, a matku zaviazal platením minimálneho výživného, vždy do 25. dňa v mesiaci k rukám starej matky, nakoľko otec maloletého dieťaťa nie je v rodnom liste uvedený. Návrh odôvodnili tým, že maloletý N. je ich vnuk a je v ich domácnosti od narodenia. Matka maloletého mala neskôr iný vzťah, z ktorého pochádzajú dve maloleté deti. S partnerom sa rozišli a maloleté deti boli zverené do starostlivosti ich otca a matka bola zaviazaná platením výživného na maloleté deti. Keďže v tom čase bola nezamestnaná, bola nútená odísť za lepšie platenou prácou do Českej republiky, kde doteraz žije a pracuje. Odvety sa o vnuka starajú spoločne. Obývajú rodinný dom, v ktorom má N. svoju izbu, posteľ, skriňu, oblečenie. O vnuka sa riadne starajú. Snažia sa mu dať všetko, čo je v ich silách. Vnuka majú veľmi radi a on sám si nevie predstaviť, že by mal zmeniť prostredie, v ktorom teraz žije. Od septembra bude navštevovať SOU banícke v Revúcej odbor murár. Matka súhlasí, aby bol maloletý zverený do náhradnej starostlivosti starým rodičom. Matka pravidelne prispieva na jeho výživu a navštevuje ho podľa možnosti výberu dovoleniek v práci. Navrhovateľka je poberateľkou opakovaného príspevku pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti (vnučka Valentínka) a navrhovateľ je zamestnaný.

2. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k riadne doručenému návrhu uviedla, že súhlasí so zverením svojho syna do starostlivosti jej rodičov. Zároveň pripojila listinné dôkazy o úhradách výživného na maloleté dieťa, aby sa mal syn trochu lepšie. Zároveň pripojila listinné dôkazy o úhradách výživného na ďalšie dve maloleté deti, a to pre syna J. S., T.. XX.XX.XXXX a S. Y. S., T.. XX.XX.XXXX. Ďalej uviedla, že jej výdavky sú dosť vysoké, a to za ubytovanie suma 5.500,- Kč, za hygienu 1.500,- Kč, za stravu suma 3.000,- Kč.

3. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k riadne doručenému návrhu uviedol, že súhlasí s návrhom starých rodičov na zverenie maloletého N. do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Aj keď je vedený ako otec maloletého dieťaťa, tieto okolnosti sa odohrali, keď bol maloletý, a mal 15 rokov. V súčasnej dobe je ženatý, má ďalšie dieťa, syna M. H., T.. XX.XX.XXXX a manželku W. H., Z.. XX.XX.XXXX, ktorá je v súčasnosti na materskej dovolenke, ktorá jej končí 15.03.2019. Je zamestnaný ako vodič autobusu a vyživuje rodinu a celú domácnosť. K vyjadreniu pripojil listinné dôkazy o svojich príjmoch a výdavkoch vrátane pôžičiek na odkúpenie bytu, jeho rekonštrukciu a vybavenie. K výdavkom patrí aj telefónny paušál, ktorý je potrebný pre výkon jeho povolania.

4. V súlade s ustanoveniami §§ 30 a 31 Civilného mimosporového poriadku súd vec prejednal v neprítomnosti obidvoch rodičov maloletého dieťaťa, ktorí boli na súdne pojednávanie riadne a včas predvolaní. Svoju neprítomnosť na pojednávaní riadne a včas ospravedlnili pracovnou vyťaženosťou a finančnými dôvodmi. Nežiadali o odročenie nariadeného pojednávania, výslovne súhlasili, aby sa pojednávanie uskutočnilo v ich neprítomnosti. Svoju neprítomnosť zo zdravotných dôvodov, na nariadenom pojednávaní prostredníctvom navrhovateľov ospravedlnil aj maloletý N. K.. Súd dôležitý dôvod odročenia súdneho pojednávania nezistil. S prihliadnutím na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy súd vo veci konal a rozhodol.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom obidvoch navrhovateľov a oboznámením sa s listinami, a to rodným listom maloletého dieťaťa, lustráciami v Registri obyvateľov SR a Sociálnej poisťovni na účastníkov konania, lustráciami v Registri priestupkov a Registri STA na navrhovateľov, mzdovým listom navrhovateľa, rozhodnutím o určení sumy opakovaného príspevku dieťaťu - D. K., T.. XX.XX.XXXX, zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, správou Mestského úradu Jelšava, správou OR PZ, ODI Revúca, správou Sociálnej poisťovne, potvrdením o príjme navrhovateľa, potvrdením o zdravotnom stave obidvoch navrhovateľov, lekárskou správou o zdravotnom stave maloletého dieťaťa, správou Daňového úradu B. Bystrica, kontaktné miesto Revúca, správou ÚPSVaR Revúca zo šetrenia pomerov, správou Mesta Jelšava na navrhovateľa, správou ÚPSVaR Revúca, lustráciou v Reg. obyvateľov na ďalšie maloleté dieťa otca maloletého dieťaťa, ako aj listinnými dôkazmi predloženými obidvomi rodičmi maloletého dieťaťa, a to za účelom zistenia skutočného stavu veci, zohľadňujúc záujem maloletého dieťaťa, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

6. Rodným listom maloletého dieťaťa vedeného Matričným úradom Revúca vo zväzku XX, M. XXXX, na G. XX, pod poradovým číslom XXX, mal súd C., Ž. M. I. N. K., T. XX.XX.XXXX G. Y. K., T. XX.XX.XXXX Z. M. H., T. XX.XX.XXXX.

7. Obidvaja navrhovatelia na pojednávaní zotrvali na svojom návrhu na zverenie maloletého N. K.Y., T. XX.XX.XXXX do svojej spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

8. Navrhovateľka na pojednávaní ďalej uviedla, že dcéra v čase, keď chodila do základnej školy, mala 17 rokov, otehotnela. Otec N. jej tvrdil, že má 19 rokov, mal však iba 17 rokov. Keď ostala tehotná nejavil o dieťa záujem. Jeho matka nedovolila, aby ostali spolu, aby bol s ich dcérou, syna zobrala a odišli do Českej republiky. Otec o syna od jeho narodenia nejavil záujem. Nestaral sa o neho, neprispieval na jeho výživu ani žiadnym iným spôsobom. Nevedeli, kedy sa nechal zapísať na rodný list. Mysleli si, že otec na rodnom liste uvedený nie je. Dozvedeli sa to až na súde. Chlapca vychovávali spolu s matkou, ktorá žila spolu s ním u nich v jednom dvore. Obľúbili si ho, pretože bol najmenší a ich deti už boli odrastené. Stal sa ich miláčikom. Keď matka asi pred 4 mesiacmi odišla do Českej republiky, aby si zarobila peniaze a začala žiť nový život, N. s ňou odísť nechcel. Dcéra v súčasnosti žije iba na ubytovni, a má už priateľa, chcela by si založiť novú rodinu. Z predchádzajúceho vzťahu má ďalšie dve deti, ktoré sú zverené do starostlivosti ich otca. Žijú v Chyžnom. Na tieto deti a rovnako aj na N. pravidelne platí výživné. Chlapec s ňou do Českej republiky ísť nechcel. Matku v podstate od vtedy odmieta. Otec ani potom, čo sa nechal zapísať na rodný list, o syna nejaví žiadny záujem a nezaujíma sa o neho. Vnuk chorý nebýva, v podstate posledné dva roky chorý nebol. Nemá ani iné zdravotné problémy. Majú s ním iba bežné výdavky na oblečenie, ktoré mu prevažne posiela matka v balíkoch, tiež mu zakúpila mobilný telefón. Oblečenie vnukovi iba dokupujú, ak ešte nejaké potrebuje. Každý mesiac mu nabíjajú preukážku na cestovné v sume 20,- eur. Matka na N. posiela na výživné 50,- eur mesačne. Dom, v ktorom s vnukom bývajú majú v osobnom vlastníctve. Platia za elektrinu 100,- eur mesačne a vodu 20,- eur mesačne. Na zimu zakupujú tuhé palivo, ktorým vykurujú dom. 5 m³ stojí 150,- eur a na zimu potrebujú približne 15 m³. Na hygienu na vnuka mesačne minú približne 30,- eur. Ona sama nemá žiadne zdravotné problémy, nebola ani priestupkovo postihnutá, a nemá žiadny záznam v registri trestov. Žiadala zveriť vnuka do ich spoločnej starostlivosti, pretože v súčasnosti mu nevedia vybaviť ani len občiansky preukaz. Kvôli tomu prišla z Českej republiky na Slovensko aj matka, avšak medzitým stratila zamestnanie, pretože v čase kým bola na Slovensku, ju zamestnávateľ z práce prepustil. Vnuk je na nich zvyknutý a nechce od nich odísť. Žiadala, aby na jeho výživu prispievala nielen jeho matka, ale aj jeho otec, keď sa nechal zapísať na rodný list maloletého dieťaťa.

9. Navrhovateľ na pojednávaní pridržiavajúc sa výpovede navrhovateľky ďalej uviedol, že ich dcéra a matka maloletého N. si založila iný život. Vnuk od nich odísť nechce. Preto s matkou nešiel ani do Českej republiky, lebo tam žiť nechce. Kým žijú a vládzu, o vnuka sa postarajú. Chcú mu dať vzdelanie, aby sa vedel v budúcnosti postarať sám o seba. V súčasnosti navštevuje strednú školu v Revúcej a učí sa za murára. Majú veľký dom, preto chcú, aby si ho prípadne opravil. Po tom, čo ich dcéra odišla do Českej republiky, nemôžu vnuka nechať tak, nevie sa sám o seba postarať, má len 16 rokov. Jednoducho ho musia zabezpečiť a ukázať mu, aby sa sám vedel o seba postarať, aby vedel žiť ako riadny človek, aby vedel dobre prežiť. On sám pracuje na Mestskom úrade v Jelšave, ako pomocný robotník na stavbe alebo kosec, podľa toho, čo mu dajú robiť. Pracovnú zmluvu má do decembra, ale bolo mu prisľúbené, že prácu dostane aj po novom roku, od januára, pretože sú s ním spokojní a nemusí sa o prácu báť. Vnukovi tiež dávajú vreckové vo výške 10 až 15,- eur na týždeň, aby mal s kamarátmi na malinovku prípadne aj cigarety, pretože potajomky s chlapcami fajčí, nie však doma. S vnukom nemajú žiadne problémy. On sám nemá zdravotné problémy, pravidelne neužíva žiadne lieky, nebol priestupkovo postihnutý a dosiaľ nebol ani trestne stíhaný.

10. Zo správy zo šetrenia pomerov v domácnosti navrhovateľov vyplynulo, že starostlivosť o maloletého N. od narodenia zabezpečujú starí rodičia Y. Z. N. K.. Starí rodičia zabezpečujú starostlivosť aj o svoju vnučku, maloletú D. K., T. XX.XX.XXXX, ktorá im bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti rozhodnutím Okresného súdu Revúca, sp. zn. 7P/56/2015-59 zo dňa 07.01.2016, právoplatným dňa 30.03.2016. Matkou maloletej D. je G. K., nar. XX.XX.XXXX. Otcovstvo k maloletej nie je určené. Rodina obáva rodinný dom, ktorý je vo vlastníctve starých rodičov a pozostáva z dvoch izieb, kuchyne a sociálneho zariadenia. Izby sú zariadené na spôsob obývačky a študentskej izby. Každý člen domácnosti má vlastné lôžko na spanie. V domácnosti je zavedená voda aj elektrina, vykurovanie je zabezpečené tuhým palivom. Hygiena bývania je na požadovanej úrovni. Podľa vyjadrenia starej matky

sa s manželom o maloletého N. starajú od jeho narodenia. Matka maloletého žije v Českej republike, kde aj pracuje. So svojím synom je v kontakte prostredníctvom sociálnej siete. Matka podľa vyjadrenia starej matky pravidelne, každý mesiac, posielala synovi 50,- eur a aj balíky s oblečením. Raz za rok príde na návštevu a nakúpi synovi potrebné veci. Maloletý N. ukončil povinnú školskú dochádzku a v septembri začal štúdium na strednej odbornej škole v Revúcej - odbor murár. Podľa vyjadrenia starej matky s maloletým nemajú žiadne problémy, je u nich zvyknutý a chce u nich aj zostať. Vykonaným sociálnym zisťovaním v rodine, neboli zistené nedostatky v starostlivosti starých rodičov o maloleté dieťa, ktoré má v ich domácnosti vytvorené podmienky zdravý, psychický, fyzický a sociálny vývin.

11. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že zdravotný stav maloletého dieťaťa je dobrý, netrpí žiadnym vážnym ochorením, jeho výživa je primeraná a psychomotorický vývoj v norme. Maloletý býva u starých rodičov. Starostlivosť o neho je dobrá.

12. Navrhovatelia sú manželia. Majú 3 plnoleté deti. Navrhovateľka má zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti maloletú D. K., T. XX.XX.XXXX. Navrhovateľka je nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 23,68 eur a opakovaného príspevku dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti vo výške 114,90 eur. Navrhovateľ je zamestnancom Mestský služieb Jelšava, pracuje ako robotník. Pracovnú zmluvu má uzatvorenú na dobu určitú, v rámci projektu ÚPSVaR, ktorá sa mu pravidelne obnovuje od 01.05.2017. Dosiť nebol práceneschopný. Jeho pracovná morálka je primeraná a pracovné úlohy si plní podľa pokynov nadriadeného. Jeho mesačný hrubý príjem je 482,50 eur, a priemerný čistý príjem v sume 399,11 eur, z ktorého sú vykonávané aj exekučné zrážky v sume 48,- eur a zrážky na úhradu nedoplatkov na dani v sume 23,- eur. Navrhovateľovi nie sú vyplácané prídavky na deti, neuplatňuje si ani daňový bonus. Navrhovatelia nepodali daňové priznanie za zdaňovacie obdobie roka 2016. Za zdaňovacie obdobie roka 2017 podal daňové priznanie len navrhovateľ. Úhrn jeho príjmov od všetkých zamestnávateľov v roku 2017 dosiahol sumu 2.617,43 eur. Základ dane predstavovala suma 2.266,83 eur a preplatok na dani čiastka 69,36 eur. V posledných 12 mesiacoch navrhovatelia neboli a ani v súčasnosti nie sú poberateľmi dávky v nezamestnanosti, ani dávok nemocenského, dôchodkového, či úrazového poistenia. V registri priestupkov nemajú žiadny záznam a nevedie sa proti nim žiadne trestné stíhanie. Podľa správy mesta Jelšava ani jeden z nich nepožíva alkoholické nápoje. Navrhovateľka sa aktívne zapája do verejnoprospešných prác v meste. Výdavky domácnosti tvoria mesačné výdavky: na elektrinu v sume 100,- eur, vodu v sume 20,- eur, exekúcie v sume 20,- eur, ošatenie v sume 80,- eur a žiacky preukaz pre maloletého N. v sume 20,- eur. Zdravotný stav navrhovateľov je dobrý. Navrhovateľka netrpí závažnejšími ochoreniami. Vyskytujú sa u nej občasné problémy s chrbticou, občasne namerané aj vyššie hodnoty krvného tlaku. Navrhovateľ netrpí závažnejšími ochoreniami, v roku 2001 utrpel pri autonehode úraz tváre s následkom jazvy.

13. Matka maloletého dieťaťa bola začiatkom roka 2018 zamestnaná ako pomocný pracovník v spoločnosti HASRA, s.r.o. za hrubú mzdu cca vo výške 4.700,- Kč, čistá mzda bola vo výške cca 3.100,- Kč. Od mája 2018 matka pracuje v spoločnosti EMONA KRONI, s.r.o. a jej tarifná mzda je vo výške 16.557,- Kč, ktorá sa navyšuje o príplatky za poobednú smenu, nočnú smenu, prípadne za sťažené prostredie. Jej priemerná čistá mzda za 4 mesiace dosiahla sumu 13.372,- Kč, t.j. 443,87 eur. Matka nie je poberateľkou žiadnych štátnych sociálnych dávok ani príspevkov a pomoci v hmotnej núdzi. Má 3 vyživovacie povinnosti. Okrem maloletého N. má matka vyživovaciu povinnosť k maloletému J. S., nar. XX.XX.XXXX a Y. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorí boli zverení do osobnej starostlivosti ich otca a matka bola zaviazaná platením výživného. Listinnými dôkazmi o odosielaní peňazí prostredníctvom spoločnosti Western Union mal súd preukázané, že matka si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom plní, a výživné v sume od 37,- eur do 55,- eur mesačne posielala k rukám otca maloletých detí, a výživné v sume cca 50,- eur mesačne od februára 2017 posielala k rukám navrhovateľky.

14. Otec maloletého dieťaťa je zamestnaný v spoločnosti BusLine LK, s.r.o. so sídlom Semily v Českej republike. Jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od októbra 2017 do septembra 2018 bol vo výške 23.805,- Kč, t.j. 1.001,53 eur. Výdavky domácnosti otca tvoria mesačne: náklady na bývanie v sume 5.020,- Kč, televíziu v sume cca 590,- Kč, elektrinu v sume 750,- Kč, nedoplatok na elektrine za fakturačné obdobie od 15.02.2018 do 23.04.2018 predstavuje sumu 739,- Kč. Dňa 26.09.2018 otec čerpal refinančný úver v sume 400.000,- Kč na obdobie 9 rokov (108 mesiacov) s prvou mesačnou splátkou splatnou dňa 17.10.2018 vo výške 5.486,- Kč po dobu 3 mesiacov a počnúc 4. mesiacom, splátkou splatnou 17.01.2019 vo výške 5.924,- Kč, pri ročnej úrokovej sadzbe vo výške 9,50 %, ktorú

použil na splatenie dvoch pôžičiek, a to jeho pôžičky v sume 200.000,- Kč a pôžičky jeho manželky v sume 137.471,- Kč. Otec mal čerpať ďalší úver vo výške 700.000,- Kč v Českej sporiteľni s výškou mesačnej splátky vo výške 9.000,- Kč s dátumom splatnosti do 22.09.2025, pri ročnej úrokovej sadzbe vo výške 7,40 % ročne. Mesačné náklady na telekomunikačné služby predstavujú čiastku 690,- Kč. Jeho manželka W. H. je poberateľkou rodičovského príspevku aktuálne vo výške 9.000,- Kč. Otec má okrem maloletého N. ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému M. H., nar. XX.XX.XXXX.

15. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa na pojednávaní navrhol vyhovieť návrhu navrhovateľov a zveriť maloletého N. do spoločnej náhradnej starostlivosti starých rodičov. Výšku výživného ponechal na zvážení súdu.

16. Podľa § 44 ods. 1, 2, 3 zákona o rodine:

Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 zákona o rodine:

Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným

premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

18. Podľa § 46 ods. 1, 2, 3 zákona o rodine:

Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

Maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela.

Súhlas podľa odseku 2 nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak zadováženie súhlasu je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

19. Podľa § 47 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona o rodine:

Náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Ak zanikla náhradná osobná starostlivosť podľa odseku 1 písm. f) a rodičia maloletého dieťaťa naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd môže na návrh jedného z bývalých manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, ponechať maloleté dieťa v jeho osobnej starostlivosti, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, najmä s ohľadom na jeho citové väzby a stabilitu výchovného prostredia. Návrh môže jeden z manželov podať zároveň s návrhom na rozvod.

Ak jeden z manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zomrie, maloleté dieťa zostáva v náhradnej osobnej starostlivosti druhého manžela.

Ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

20. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zákona o rodine:

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine:

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd vyhovel podanému návrhu a maloletého N. K., T. XX.XX.XXXX zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov Y.Í. Z. N. K., ktorým súčasne vymedzil oprávnenia a povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu a rodičov zaviazal platením výživného. Vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že starostlivosť o maloleté dieťa minimálne od roku 2017 nezabezpečujú jeho rodičia. Po tom, čo matka odišla do Českej republiky za prácou, každodennú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečujú jeho starí rodičia. Bolo preukázané, že maloletý N. pochádza zo vzťahu maloletých rodičov, matka v čase jeho narodenia mala 17 rokov a otec 15 rokov. Je zrejmé, že maloletí rodičia s prihliadnutím na ich vek nemali vytvorené podmienky pre riadny rozvoj svojho maloletého dieťaťa, keďže boli sami deti. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania matka si neskôr vytvorila novú rodinu a z jej vzťahu s J. S. pochádzajú ďalšie dve maloleté deti. Matka

nezabezpečuje osobnú starostlivosť ani o tieto deti, ktoré po rozchode s partnerom boli zverené do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na ich výživu. V súčasnosti má matka podľa vyjadrenia navrhovateľky nového partnera a na území Českej republiky si plánuje založiť novú rodinu. Rovnako tak otec má v súčasnosti vlastnú rodinu, tiež na území Českej republiky, kde podľa vyjadrenia navrhovateľky, mal vycestovať a usadiť sa už ako maloletý. Bolo preukázané, že aj otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, aktuálne vo veku dvoch rokov. Obidvaja rodičia výslovne súhlasili so zverením maloletého Jána do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, jeho starých rodičov, matka z dôvodu, že maloletý N. ju po jej odchode do Českej republiky, kde nechcel vycestovať, odmieta, a otec z dôvodu, že svojho syna nepozná, od jeho narodenia sa o neho nezaujímal, ani neprispieval na jeho výživu. Navrhovatelia do času súdneho pojednávania dokonca ani nemali vedomosť, že je zapísaný na rodnom liste ako otec maloletého dieťaťa. Zo šetrení vykonaných v domácnosti navrhovateľov mal súd naopak preukázané, že navrhovatelia majú vytvorené podmienky pre zdravý, psychický a fyzický vývoj maloletého dieťaťa a v ich doterajšej starostlivosti o maloleté dieťa neboli zistené žiadne nedostatky. Navrhovatelia zároveň spĺňajú ďalšie zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletého dieťaťa do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä osobnostné, ako aj morálne. Ani jeden z navrhovateľov nebol dosiaľ trestne stíhaný ani priestupkovo postihnutý a ich doterajší spôsob života, ako aj vzájomný vzťah s maloletým dieťaťom zaručujú, že budú náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať riadne a v jeho najlepšom záujme. Vykonanými šetreniami neboli zistené žiadne nedostatky v ich starostlivosti o maloleté dieťa, a to ani zo strany ošetrojúcej lekárky maloletého dieťaťa. Bolo tiež preukázané, že navrhovatelia majú záujem o ďalšie vzdelávanie maloletého, z uvedeného dôvodu maloletý po ukončení povinnej školskej dochádzky nastúpil od septembra 2018 na stredné odborné učilište v odbore murár. Svojím spôsobom života a zodpovedným prístupom k plneniu si pracovných povinností vytvárajú pre maloleté dieťa dobrý „rodičovský“ vzor. Keďže bolo preukázané, že navrhovatelia sú spôsobilí zabezpečiť riadnu a plnohodnotnú starostlivosť o maloleté dieťa, jeho zdravie a všestranný vývoj, boli naplnené všetky zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov s tým, že budú maloleté dieťa zároveň zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Ak predpokladajú, že rozhodnutie rodiča, ako zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach, nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môžu sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. V prípade dočasného premiestnenia maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace, sú navrhovatelia tiež povinní najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa, túto skutočnosť oznámiť súdu spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením.

23. Keďže rozhodnutím súdu o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov voči ich maloletému dieťaťu, súd určil obidvom rodičom vyživovaciu povinnosť voči maloletému N.. Pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov súd prihliadal na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj zárobkové a majetkové možnosti obidvoch rodičov. Súd s odbornou starostlivosťou hodnotil tiež účelnosť výdavkov vynakladaných obidvomi rodičmi zohľadňujúc skutočnosť, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov obidvoch rodičov súd nebral do úvahy výdavky rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. U matky súd takéto výdavky nezistil, naopak súd zohľadnil skutočnosť, že sama hradí náklady spojené s prevádzkou a chodom svojej domácnosti a okrem uspokojovania svojich základných životných potrieb, si viac menej pravidelne plní vyživovaciu povinnosť k všetkým svojim trom maloletým deťom. U otca súd nezohľadnil náklady spojené s nadobudnutím bytu do osobného vlastníctva, a ďalšie výdavky spojené s jeho rekonštrukciou, ktoré sa premietli do nového, vyššieho úveru a pôžičky. Nemožno prehliadnuť skutočnosť, že otec nemusel nevyhnutne riešiť bytovú otázku odkupovaním bytu do osobného vlastníctva a jeho ďalšiu rekonštrukciu väčším zadĺžovaním sa, keď pôvodnú hypotéku vo výške 200.000,- Kč, refinancoval novou a vyššou hypotékou v celkovej sume 400.000,- Kč, ktorá bola použitá aj na úhradu pôžičky jeho manželky v sume 137.471,- Kč, a to v čase, keď jeho manželka je na rodičovskej dovolenke a bola jej znížená výška rodičovského príspevku. Je síce pravdou, že jeho rodine sa zlepšilo bývanie, avšak táto skutočnosť nemôže byť vyhodnotená v neprospech maloletého dieťa, ktoré pochádza z mimomanželského vzťahu otca, navyše maloletých rodičov a bolo splodené v dôsledku ich nerozvážnosti, nemožno vyhodnotiť v neprospech maloletého dieťaťa, keďže výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ako už bolo uvedené, z jedného prostého dôvodu, že maloleté dieťa je výživou odkázané na svojich rodičov do času, kým nie je schopné sa samo živiť.

24. Hodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i v ich vzájomných súvislostiach súd uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého Jána sumou vo výške 50,- eur mesačne, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet ÚPSVaR Revúca, počnúc dňom podania návrhu na súd, t.j. dňom 27.8.2018, počas trvania spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, a po dovŕšení plnoletosti dieťaťa priamo dieťaťu. Súd dospel k záveru, že uvedená čiastka síce plne nezodpovedá zisteným pomerom, veku a potrebám maloletého dieťa, ale jej výška je na druhej strane limitovaná majetkovými a zárobkovými pomermi matky a ďalšími jej dvomi vyživovacími povinnosťami k maloletým deťom, ktoré má na rozdiel od otca. Z vykonaného dokazovania bolo však preukázané, že matka uvedenou sumou na výživu syna viac menej pravidelne prispieva už niekoľko mesiacov, a okrem toho synovi zakupuje aj oblečenie. Z uvedeného dôvodu matke za obdobie od 27.08.2018 do 31.10.2018 žiadne zameškané výživné nevzniklo.

25. Otcovi súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého N. sumou vo výške 100,- eur, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet ÚPSVaR Revúca, počnúc dňom podania návrhu na súd, t.j. dňom 27.8.2018, počas trvania spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, a po dovŕšení plnoletosti dieťaťa priamo dieťaťu. Súd dospel k záveru, že nemožno prehliadnuť skutočnosť, že otec si dosiaľ vyživovaciu povinnosť k maloletému N. dobrovoľne neplnil a na jeho výživu žiadnym spôsobom neprispieval, a to aj napriek tomu, že maloletý Ján v tomto kalendárnom roku dosiahol 16. rok veku. Celých 16 rokov bola starostlivosť o maloleté dieťa prenesená na matku a jej rodičov, ktorý jej v starostlivosti o syna od jeho narodenia pomáhali, keďže sama bola maloletá. Nemožno prehliadnuť ani skutočnosť, že príjem otca minimálne za posledný kalendárny rok je v priemerne o 9.000,- Kč mesačne vyšší ako príjem matky. Otec má na rozdiel od matky len jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť, navyše k mladšiemu dieťaťu, vo veku iba 2 rokov, a preto je prirodzené, že výdavky spojené s jeho starostlivosťou a výživou sú oproti 16 ročnému dieťaťu výrazne nižšie, keďže otec netvrdil, že by s jeho výchovou a starostlivosťou mal spojené zvýšené výdavky napr. z dôvodu zvýšenej zdravotnej starostlivosti. Nemožno prehliadnuť ani vyjadrenie otca, že vyživuje rodinu a celú domácnosť. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že aj ďalšie jeho dieťa, hoci z mimomanželského vzťahu, má právo na výživné, má tiež právo na starostlivosť svojho otca, právo na jeho výchovu a realizáciu pravidelného a rovnoprávneho styku s ním, a predovšetkým má právo podieľať sa na jeho životnej úrovni. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že otec sa o svojho syna žiadnym spôsobom od jeho narodenia nezaujímal, a ani v súčasnosti ho nekontaktuje, nestretáva sa s ním, vyživovaciu povinnosť si k nemu dobrovoľne neplní, ničím neprispieva na úhradu jeho výdavkov, hoci v tomto školskom roku maloletý Ján začal študovať už na strednej škole, bolo preto potrebné uvedenú skutočnosť premietnuť aj do výživného, pretože matka, resp. starí rodičia, nielenže celých 16 rokov zabezpečovali celodennú starostlivosť o maloleté dieťa, ale fakticky suplovali obidvoch rodičov, nielen preto, že maloletý svojho otca nepozná, ale najmä preto že až do súdneho pojednávania nemali vedomosť o tom, že sa nechal zapísať na rodný list maloletého dieťaťa.

26. Keďže súd upravil vyživovaciu povinnosť od podania návrhu navrhovateľov na súd, keďže podľa názoru súdu bolo v ich možnostiach podať návrh na súd aj skôr, minimálne od času, kedy matka odišla za prácou do Českej republiky, pričom okolnosti ktoré by im v tom bránili preukázané v konaní neboli, otcovi preto vzniklo zaostané výživné na maloletého Jána za obdobie od 27.08.2018 do 31.10.2018, v sume 216,15 eur (2 mesiace krát 100,- eur, t.j. suma výživného za september a október 2018, a 5 dní za mesiac august v sume 3,23 eur denne), ktoré súd povolil otcovi splácať v 35,- eur mesačných splátkach, keď súčasne prihladol na rozsah záväzkov jeho rodiny, pre ktoré by k jednorazovej úhrade zameškaného výživného s vysokou pravdepodobnosťou nedošlo bez ohrozenia chodu jeho súčasnej rodiny, prípadne bez ďalšieho zadlžovania sa. Zameškané výživné súd preto povolil otcovi splácať pod stratou výhody splátok, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

27. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.